

บทที่ 1

บทนำ

โดยทั่วไปคนไทยมักคิดและเข้าใจว่า ปลาปักเป้าเป็นปลาที่ไม่มีคุณค่าและไม่มีประโยชน์ เนื่องจากเป็นที่รู้กันว่าปลาปักเป้าเป็นปลาที่รับประทานแล้วเป็นพิษ (จินดา, 2503 ; ธารา, 2523; ธารา, 2524 ; นันทพร และคณะ, 2519 ; Grant, 1982 ; Halstead, 1967 ; Musuda, 1975 ; Reeves, 1933 และ Yudkin, 1944) ทั้งยังก่อให้เกิดอันตรายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาจทำอันตรายคนที่ลงเล่นน้ำตามแหล่งน้ำทั่ว ๆ ไป รวมทั้งกัดสลายเบ็ดหรือทำลายอวนของชาวประมง (สมโภชน์, 2523 และ Davidson, 1976)

ในปัจจุบัณนี้นักวิชาการทราบกันแล้วว่า พิษของปลาปักเป้าจะไม่เสื่อมไปแม้ว่าได้รับความร้อน หรือความเป็น (จินดา, 2503 ; ธารา, 2524 และ Halstead, 1959) ดังนั้นการทอด นึ่ง ต้ม หรือเผาปลาปักเป้าจึงไม่สามารถทำให้พิษนั้นสลายตัวได้ ทั้งนี้รวมทั้งการหมักเป็นปลาร้า เพราะปลาที่หมักถึงแม้จะมี pH เป็นกรดแต่ก็ไม่สามารถทำให้พิษปลาปักเป้าสลายไป อย่างไรก็ตามใน pH ที่เป็นด่างพิษนี้จะสลายตัวอย่างรวดเร็ว (ธารา, 2523)

บางประเทศที่มีความเจริญทางด้านวิชาการและได้มุ่งใช้ประโยชน์จากปลากลุ่มนี้ไม่น้อย เช่น ชาวญี่ปุ่น ผู้ประกอบอาหารจากเนื้อปลาปักเป้าจำเป็นต้องได้รับเอกสารรับรองสำหรับการประกอบกิจการจากกระทรวงสาธารณสุขของประเทศญี่ปุ่นเสียก่อน ต้องมีการเรียนรู้และมีความชำนาญในการเลือกชนิด ขนาด หรือเพศของปลาในฤดูกาลต่าง ๆ มาชำแหละ และเลือกส่วนที่เป็นพิษหรือส่วนที่ไม่ต้องการออก ก่อนจำหน่ายหรือประกอบอาหาร ซึ่งอาหารที่หามาจากเนื้อปลาปักเป้าเหล่านี้ ชาวญี่ปุ่นถือว่ามีรสชาดดี จึงมีการจำหน่ายในราคาที่สูงมากเมื่อเทียบกับปลาชนิดอื่น ๆ

นอกจากนี้ ปลาปักเป้าในน่านน้ำหลายแห่งในโลก ยังมีการจับขึ้นมาเพื่อซื้อขายกัน ในลักษณะของปลาสวยงาม ปัจจุบันทางด้านการแพทย์ของโลก ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องพิษของปลาปักเป้ากันอยู่มากไม่ว่าจะเป็นพิษที่เกิดขึ้นจากการบริโภค หรือการสกัดเอาพิษไปผลิตเป็นยาชาต่าง ๆ เรื่องเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางด้านชีวเคมีประกอบ

จะเห็นได้ว่าผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปลาปักเป้าด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นจะต้องค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเพื่อจะทราบชนิดของปลาปักเป้าที่ศึกษาเพื่อนำไปแก้ปัญหา จากการที่มิชัวว์เล่นอ ๆ ว่า มีผู้บริโภคปลาพวกนี้แล้วได้รับอันตรายจนถึงเสียชีวิต รวมทั้งสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ ที่กินปลาพวกนี้ ดังนั้นสำหรับในต่างประเทศจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้บางประเทศ เช่น มาเลเซียออกกฎหมายที่ไม่ยินยอมให้มีปลาปักเป้าปะปนมากับปลาอื่น ๆ เพื่อทำปลาปนทำอาหารสัตว์ หรือทำปุ๋ย (Cantor, 1849)

ประเทศไทยก็ประสบกับปัญหาดังกล่าว และในน่านน้ำของไทยก็มีลักษณะของภูมิประเทศคล้ายคลึงกับมาเลเซีย ซึ่งมีปลาปักเป้าชุกชุม จากการสำรวจทรัพยากรปลาของประเทศไทยพบว่า มีปลาปักเป้าอาศัยอยู่ตามแหล่งน้ำต่าง ๆ ทั่วไป บางครั้งอาจจะมียาปักกลุ่มนี้ในปริมาณที่สูงมาก เมื่อเทียบกับการจับทั้งหมด (ศรารูร, 2528) จึงนับว่าเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่สามารถจะเริ่มทำการศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ของปลาปักกลุ่มนี้ ซึ่งยังไม่เคยมีผู้ทำการศึกษาปลาปักกลุ่มนี้อย่างจริงจังส่งมาก่อน คงมีเพียงรายชื่อที่ตรวจพบจากการสำรวจชนิดของประชากรปลาในบางครั้งเท่านั้น ซึ่งส่วนมากมักจะเป็นปลาทะเล แต่ก็ยังมีหลายชนิดที่เป็นปลาน้ำจืด (Dekkers, 1977)

นอกจากนี้ชื่อวิทยาศาสตร์ที่ใช้กันอยู่ บางครั้งทำให้ผู้ศึกษาเกี่ยวข้องเกิดความสับสนกัน หรือเป็นชื่อที่ไม่ยอมรับของนักวิทยาศาสตร์ต่างประเทศ เนื่องจากชื่อดังกล่าวได้มีนักวิทยาศาสตร์ชาวต่างประเทศอื่น ๆ ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ถูกต้องยิ่งขึ้น จึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ แก้ไข เพื่อพัฒนาการวิชาการด้านนี้ของประเทศให้ถูกต้องยิ่งขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ หรืองานวิชาการด้านอื่น ๆ

ในบางครั้งเคยมีรายงานว่าพบปลาปักกลุ่มนี้บางชนิด ในประเทศไทย แต่เมื่อทำการตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีได้เป็นชนิดดังกล่าว หรือเคยมีรายงานว่าพบ

แต่ไม่ปรากฏหลักฐานหรือปรากฏในเอกสารอื่น ๆ รวมทั้งไม่มีการพบอีกเลย ซึ่งเป็นเหตุทำให้เกิดความสงสัยว่าการ เล่นอชี่ในครั้งนั้นอาจไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ในการศึกษาเอกสารที่กล่าวถึงการสำรวจชนิดของทรัพยากรของประเทศใกล้เคียงปรากฏว่ามีปลากลุ่มนี้บางชนิด แต่ในประเทศไทยยังไม่มีรายงานว่าพบเลย ดังนั้นเพื่อพิสูจน์ถึงเอกสารต่าง ๆ ที่ได้แสดงให้เห็นถึงการกระจายพันธุ์ของปลาบางชนิดในกลุ่มดังกล่าวว่ามีในน่านน้ำไทยหรือไม่

จากเหตุผลข้างต้นทั้งหมด จึงเห็นว่าควรที่จะเริ่มมีการศึกษาปลากลุ่มนี้อย่างจริงจัง เพื่อให้แก้ปัญหาด้านโภชนาการ ด้านการแพทย์และอื่น ๆ ให้ได้รับความสะดวกจากงานด้านอนุกรมวิธานฉบับนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาอนุกรมวิธานของปลาปักเป้าที่อาศัยอยู่ในน่านน้ำไทยทั้งหมด โดยอาศัยการจำแนกกลุ่มและใช้ชื่อชนิดที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกในปัจจุบัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงชนิดของปลาปักเป้าที่พบในน่านน้ำไทย
2. ทำให้ทราบถึงลักษณะสำคัญของปลาปักเป้าที่จะนำมาใช้ในการจำแนกชนิด
3. เพื่อให้ทราบถึงเขตการแพร่กระจายของปลาปักเป้าที่พบในน่านน้ำไทยกับเขตอื่น ๆ ทั่วโลก
4. งานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์และอันตรายจากพิษของปลาปักเป้าที่ทำให้ถึงตายในคนและสัตว์อยู่ เล่มอชี่ก้าง เป็นที่สนใจในวงการแพทย์ด้านการผลิตยาฆ่าจากพิษปลาเหล่านี้ในประเทศไทย

Sontirat et al. (1971) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปลาปักเป้าตาแดงในประเทศไทย ชื่อ *Tetraodon somphongsi* Klausewitz, 1957 ซึ่งเป็นปลาปักเป้าน้ำจืดจากประเทศไทย ที่ล่องออกไปจำหน่ายยังประเทศเยอรมัน

Dekkers (1975) ได้รวบรวมและศึกษาปลาปักเป้าน้ำจืดในเขตเอเชียในสกุล Tetraodon พบว่ามีปลาปักเป้าจากประเทศไทย 7 ชนิด

สุรินทร (2518) ได้รวบรวมเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสัตว์ทะเล โดยอธิบายลักษณะของปลาปักเป้ามืด ตลอดจนการนำเอาปลาปักเป้าไปเลี้ยงเป็นปลาสวยงามหรือสัตว์ประดับห้อง

สมโภชน์ (2523) ได้สำรวจและวิจัยเกี่ยวกับปลาน้ำจืดที่มีคุณค่าของไทย พบว่าแหล่งน้ำจืดหลาย ๆ แห่งมีปลาปักเป้าน้ำจืดคือ Tetraodon leirus ซึ่งใช้เลี้ยงเป็นปลาสวยงามได้

ปกรณ (2524) ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาปลาปักเป้าจุด (Tetraodon leirus) โดยนำมาใช้กำจัดหอยเปลือกบาง (Lymnaea sp.) และหอยคัน (Indoplanosbis sp.) นอกจากนี้ยังพบปลาปักเป้าอีก 2 ชนิด อีกด้วย

Suvatti (1981) ได้รวบรวมเกี่ยวกับปลาในประเทศไทย พบว่ามีปลาปักเป้า 17 ชนิด

Roberts (1982) ได้ศึกษาปลาปักเป้าน้ำจืดบริเวณทวีปเอเชียพบว่า มีปลาปักเป้า 5 ชนิดรวมทั้งได้พบชนิดใหม่ในครั้งนี้อย่างเดียว

Wongratana (1983) ได้สำรวจปลาในทะเลอันดามัน โดยเรือสำรวจ Nagasaki-maru ด้วยเครื่องมืออวนลาก พบว่ามีปลาปักเป้า 11 ชนิด

2. การสำรวจและศึกษาเกี่ยวกับอนุกรมวิธานของปลาปักเป้าในอินโดแปซิฟิก

Hamilton-Buchanan (1822) ได้ศึกษาปลาในลุ่มน้ำ Ganges พบว่ามีปลาปักเป้า 3 ชนิด

Cantor (1849) ได้ศึกษาปลาในน่านน้ำมาเลเซีย ได้รายงานการพบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ด้วย 10 ชนิด

Bleeker (1865) ได้ศึกษาอนุกรมวิธานเกี่ยวกับปลาปักเป้าจากบริเวณอินโดนีเซีย
รวมทั้งสิ้น 41 ชนิด

Günther (1866) ได้ศึกษาปลาจากเขตน่านน้ำ Zanzibar พบว่ามี
ปลาปักเป้าอยู่ 11 ชนิด

Klunzinger (1870) ได้สำรวจปลาในทะเลแดงพบว่ามียปลาปักเป้าอยู่
10 ชนิด

Day (1870) ได้สำรวจบริเวณหมู่เกาะอันดามัน พบว่ามีปลาปักเป้า 5 ชนิด

Günther (1880) ได้ศึกษาปลาใกล้ชายฝั่งในครั้งการสำรวจด้วยเรือ Challenger
พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 10 ชนิด

Jordan และ Seale (1906) ได้ให้ชื่อปลาปักเป้าที่พบในน่านน้ำฟิลิปปินส์
รวม 15 ชนิด

Jordan และ Richardson (1909 และ 1910) ได้รวบรวมรายชื่อปลาที่พบใน
น่านน้ำฟิลิปปินส์ พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 15 ชนิด

Barnard (1925) ได้เสนองานเรื่อง A Monograph of the Marine
Fishes of South Africa พบว่ามีปลาปักเป้า 18 ชนิด

McCulloch (1929) ได้รวบรวมรายชื่อปลาที่บริเวณออสเตรเลีย พบว่ามีปลา
ปักเป้าอยู่ 32 ชนิด

Chevey (1932) ได้ศึกษาปลาปักเป้าในบริเวณอินโดจีน พบว่ามี 21 ชนิด

Reeves (1933) ได้ศึกษาทรัพยากรสัตว์ในเขตประเทศจีน พบว่ามีปลา
ปักเป้าอยู่ 6 ชนิด

Fowler (1937) ได้ศึกษาปลาจากประเทศไทย และพบปลาปักเป้าจากบริเวณ
ระยอง พะนุโลก ทำสิน และปากน้ำ 6 ชนิด

Herre (1953) ได้รวบรวมรายชื่อปลาในเขตฟิลิปปินส์ พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่
18 ชนิด

Mendis (1954) ได้ศึกษาและรวบรวมงานการค้นคว้าเกี่ยวกับปลาของศรีลังกา และได้เสนอผลงานโดยพิมพ์เป็น Catalogue, Key และ Bibliograph พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 16 ชนิด

Munro (1955) ได้ศึกษาปลาหน้าสีดและปลาทะเลของศรีลังกา พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 18 ชนิด

Danois et al. (1958) ได้ค้นคว้าและรวบรวมรายชื่อปลาล้วงยามที่สำคัญจากทั่วโลกและพบว่าเป็นปลาปักเป้าอยู่ 5 ชนิด

Munro (1958) ได้ศึกษาปลาในน่านน้ำวิกินี พบว่าในเขตน่านน้ำดังกล่าวมีปลาปักเป้า 24 ชนิด

Fowler (1959) ได้ศึกษาปลาในบริเวณ Fiji พบว่าในบริเวณนี้มีปลาปักเป้า 14 ชนิด

Scott (1959) ได้รายงานเกี่ยวกับปลาทะเลในน่านน้ำมาเลเซีย พบว่ามีปลาปักเป้า 5 ชนิด

Kamohara (1961) ได้รวบรวมเกี่ยวกับปลาที่พบในประเทศญี่ปุ่น พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ด้วย 6 ชนิด

Kuronuma (1961) ได้สำรวจและเสนอรายชื่อของปลาที่พบในเวียดนาม โดยเสนอเป็นชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อท้องถิ่น และชื่อภาษาอังกฤษ พบว่าในบริเวณที่สำรวจมีปลาปักเป้าอยู่ 19 ชนิด

de Beaufort และ Briggs (1962) ได้ศึกษาปลาในบริเวณมหาสมุทรอินเดีย และทวีปออสเตรเลีย พบว่ามีปลาปักเป้าทั้งสิ้น 39 ชนิด

Inger และ Chin (1962) ได้เสนอรายงานเกี่ยวกับปลาหน้าสีดของบอร์เนียว พบว่ามีปลาปักเป้า 4 ชนิด

- Abe (1963) ได้ศึกษาสัตว์ท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 30 ชนิด
- Smith (1965) ได้สำรวจและศึกษาปลาทะเลของทวีปแอฟริกาใต้ พบว่ามีปลาปักเป้า 22 ชนิด
- Schultz et al. (1966) ได้ศึกษาปลาในบริเวณหมู่เกาะ Marshalls และ Marianas พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 14 ชนิด
- Hlaing (1967) ได้สำรวจปลาในพม่า พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 11 ชนิด
- Latiff (1971) ได้ศึกษาปลาที่จับได้ด้วยเครื่องมืออวนลากในเขตน่านน้ำบึง พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 3 ชนิด
- Kuronuma และ Abe (1972) ได้ศึกษาปลาที่อุเวตพบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 4 ชนิดคือ
- Winterbotlom (1974) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสายพันธุ์ (Phylogeny) ของปลากลุ่ม Tetraodontiformes โดยการเปรียบเทียบลักษณะของกล้ามเนื้อในแต่ละชนิด
- Jhingran (1975) ได้ศึกษาปลาในประเทศอินเดีย พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 22 ชนิด
- Allen และ Randall (1977) ได้ศึกษาปลาปักเป้าในสกุล Canthigaster ในบริเวณอินโดแปซิฟิก พบว่ามีปลาในสกุลนี้อยู่ถึง 22 ชนิด
- Tyler (1980) ได้ศึกษาและวิสัยปลาในอันดับ Plectognathi (Tetraodontiformes) โดยใช้ลักษณะของกระดูกในการศึกษาสายพันธุ์ (Phylogeny) และการจัดระบบกลุ่ม (Classification) ขึ้นสูง มีกลุ่มของปลาปักเป้าที่ถูกศึกษาแสดงลักษณะของกระดูกและอวัยวะอื่นที่สำคัญ นอกจากนี้ยังได้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่ใกล้เคียงกันด้วย
- Kyushin (1982) ได้ศึกษาปลาในทะเลจีนใต้พบว่ามีปลาปักเป้าอยู่ 9 ชนิด

Roberts (1982) ได้ศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับปลาปักเป้าจากแหล่งน้ำจืด สกุล Chonerhinos (Tetraodontidae) จากบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพบปลาปักเป้ารวม 4 ชนิด ในจำนวนนี้มีชนิดใหม่ของโลกด้วย

Abe และ Tabeta (1983) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปลาปักเป้าในสกุล Lagocephalus ที่พบในน่านน้ำญี่ปุ่นและบริเวณตะวันออกของทะเลจีน และพบชนิดใหม่ของโลกด้วย

Fischer และ Bianchi (1984) ได้เล่นรวบรวมผลงานเกี่ยวกับการจัดอนุกรมวิธานของปลาปักเป้า โดยแสดงลักษณะเด่น ๆ ของปลาปักเป้า แต่ละชนิดที่พบในบริเวณมหาสมุทรอินเดียฝั่งตะวันตก พบว่ามี 44 ชนิด

3. การสำรวจเอกสารเกี่ยวกับพิษและอันตรายจากปลาปักเป้า

ลินดา (2503) ได้ศึกษาและรวบรวมเกี่ยวกับพิษของปลาปักเป้า มีอันตรายต่อผู้บริโภคจนทำให้เสียชีวิตได้ พิษของปลาปักเป้าจะไม่สามารถทำลายด้วยความร้อนได้ นอกจากนี้เนื้อจะมีพิษแล้ว หนามและอวัยวะภายในก็มีอันตรายด้วย ชาวเกาะบางแห่งจะใช้ของเหลวจากถุงน้ำดีและของปลาปักเป้าทำที่อาวุธใช้ล่าสัตว์ ชาวญี่ปุ่นเคยใช้พิษของปลาปักเป้าทำของมีคมที่จะใช้ในพิธีฮาราจิริตนเองด้วย

Halstead (1959) ได้ศึกษาสัตว์ทะเลที่มีอันตรายและกล่าวถึงปลาปักเป้าว่าทำให้เกิดอันตรายในหลายรูปแบบ รวมทั้งพิษจากปลาปักเป้าไว้ด้วย และพบว่าทั่วโลกมีปลากลุ่มนี้ประมาณ 90 ชนิด

Halstead (1967) ได้ศึกษาและรวบรวมพิษของสัตว์ทะเลทั่วโลก พบว่าปลาปักเป้าในครอบครัว Tetraodontidae มีหลายชนิดที่มีพิษ พร้อมโครงสร้างทางชีวเคมีของพิษปลาปักเป้าด้วย

Halstead (1970) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพิษของสัตว์ทะเล ซึ่งมีปลาปักเป้าไว้ด้วยหลายชนิด

สุรินทร์ (2518) ได้รวบรวมเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสัตว์ทะเล มีปลาปักเป้าด้วย และกล่าวว่าปลาปักเป้ามีพิษมากที่เนื้อและอวัยวะภายใน พิษของปลาปักเป้าสามารถนำมาทำยาเบื่อหนูได้

Halstead (1978) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสัตว์ทะเลทั่วโลก พบว่าปลาปักเป้าหลายชนิดมีพิษอยู่ที่อวัยวะภายใน ที่หนาม ไข่ และเนื้อ โดยจำแนกออกเป็นครอบครัว พร้อมทั้งให้ชื่อท้องถิ่น ตลอดจนการกระจายของปลาปักเป้าชนิดนั้น ๆ และชีววิทยาทั่วไปของแต่ละครอบครัวไว้ด้วย

นันทพร และคณะ (2519) ได้ศึกษาอาการของคนไข้วัวเนื่องจากกินปลาปักเป้าและได้นำปลาปักเป้าชนิด Arothron stellatus และ Chelonodon patoca มาศึกษาปริมาณของพิษที่อวัยวะต่าง ๆ ด้วย

ธรรมา และคณะ (2523) ได้ทำการทดสอบเกี่ยวกับฤทธิ์ของพิษจากปลาปักเป้าที่ก่อให้เกิดอาการชาเฉพาะที่ในสุนัข

ธรรมา และ ประดิษฐ์ (2524) ได้ศึกษาอาการของคนไข้วัวเนื่องจากกินปลาปักเป้าเข้าไป ว่าอาจถึงแก่ความตายได้ถ้าได้รับพิษเข้าไปในปริมาณมากเพียงพอ

4. การสำรวจเอกสารเกี่ยวกับการนำปลาปักเป้ามานำใช้ประโยชน์

Lin (1938) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำกระเพาะลมของปลาทะเลหลายชนิดในเขตประเทศจีนมาใช้เป็นอาหาร และได้กล่าวถึงกระเพาะลมของปลาปักเป้าว่าใช้เป็นอาหารได้ แต่มีคุณภาพไม่ดีเท่ากระเพาะลมของปลาชนิดอื่น ๆ

Axelrod และ Vorderwinkler (1959) ได้ศึกษาและเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาตู้สวยงามที่อยู่ในเขตร้อนของโลกมีปลาอยู่หลายชนิด รวมทั้งปลาปักเป้าจากประเทศไทยอีก 2 ชนิดที่นำมาเลี้ยงเป็นปลาสวยงามคือ Tetraodon somphongsi และ Tetraodon schoutedeni

Makino (1961) ได้ศึกษาการเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม ซึ่งมีปลาปักเป้าน้ำจืด Tetraodon fluviatilis ด้วย

Lodi (1972) ได้ศึกษาการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดในตู้ พบว่ามีปลาปักเป้า 2 ชนิดที่พบในไทย มลายู บอร์เนียว ชวา และอินเดียน ที่สามารถนำมาเลี้ยงเป็นปลาสวยงามได้คือ T. fluviatilis และ T. palembangensis

สุรินทร์ (2518) ได้รวบรวมเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสัตว์ทะเล ได้กล่าวถึงปลาปักเป้าว่าสามารถนำมาสตีฟเพื่อตกแต่งประดับอาคารหรือทำโคมไฟ และยังสามารถนำมาเลี้ยงเป็นปลาสวยงามได้ด้วย

Masuda et al. (1975) ได้กล่าวถึงปลาปักเป้าในประเทศญี่ปุ่น หลายชนิดที่นำมารับประทานได้

Davidson (1976) ได้ศึกษาและรายงานเกี่ยวกับสัตว์น้ำที่เป็นอาหารของคนไทย ในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และพบว่าปลาปักเป้าที่ชื่อ Gastrophysis lunaris เป็นปลาอีกชนิดหนึ่งที่คนในแถบนี้รับประทานเป็นอาหาร

ธารา และคณะ (2523) ได้ศึกษาหาทางใช้ประโยชน์จากพิษของปลาปักเป้า เพื่อใช้เป็นยาฆ่าเฉพาะที่ โดยได้ทำการทดสอบกับสุนัขและได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จนคาดว่าสามารถปรับปรุงให้ใช้กับคนไข้ที่มีอาการเจ็บปวดมาก เช่นผู้ป่วยเป็นโรคมะเร็งได้

Rau และ Rau (1980) ได้ศึกษาปลาในน่านน้ำฟิลิปปินส์ พบว่ามีปลาปักเป้าหลายชนิดที่ถูกนำมาเป็นอาหารเป็นชนิดที่อยู่ในครอบครัว Tetraodontidae มีอยู่ 3 ชนิด คือ Arothron hispidus, A. nappa และ A. immaculatus

Grant (1982) ได้รวบรวมศึกษาและรายงานเกี่ยวกับปลาทะเลในบริเวณควีนแลนด์ โดยศึกษาลักษณะของปลาในธรรมชาติเกี่ยวกับพฤติกรรม พบว่ามีปลาปักเป้าทั้งสิ้น 13 ชนิด พร้อมทั้งรายงานด้วยว่าชนิดใดบ้างที่สามารถนำมารับประทานได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย